شما را به تقوای الهی و شنیدن و فرمان بردن سفارش می‌کنم، هرچند برده ای بر شما آمر تعین باشد، زیرا هر کس از شما پس از من زنده بماند، اختلاف بسیار خواهد دید، پس بر شما باد به سنت من و سنت خلفای راشدین و هدایت‌یافتگان

از ابو نَجِیح، عِرْباض بن ساریه رضی الله عنه روایت است که گفت: رسول الله صلی الله علیه وسلم ما را موعظه‌ای فرمود که دلها از آن به لرزه درآمد و چشمان از آن اشکبار شد، پس گفتیم: ای رسول الله! گویی این موعظۀ وداع است؛ پس به ما سفارشی فرما، فرمودند: «شما را به تقوای الهی و شنیدن و فرمان بردن سفارش می‌کنم، هرچند برده ای بر شما آمر تعین باشد، زیرا هر کس از شما پس از من زنده بماند، اختلاف بسیار خواهد دید، پس بر شما باد به سنت من و سنت خلفای راشدین و هدایت‌یافتگان، بر آن [سنت] با دندان‌ها [آسیاب] محکم بچسبید، و از نوآوری‌های [در دین] بپرهیزید؛ چرا که هر بدعتی گمراهی است».

[صحیح] [ابو داود و ترمذی روایت کرده]

پیامبر صلی الله علیه وسلم اصحابشان را موعظه‌ای بلیغ گفتند که دل‌ها از آن ترسان شد، و چشمان اشک آلود گردید، پس چون مبالغه و عمق موعظۀ ایشان صلی الله علیه وسلم را دیدند، گفتند: یا رسول الله، گویا این پند کسی است که در حال وداع است، پس از او وصیتی خواستند که پس از ایشان به آن پایبند باشند. ایشان فرمودند: شما را به تقوای الله عزوجل سفارش می‌کنم، که آن انجام واجبات و ترک محرمات اند، و گوش سپردن و اطاعت کردن، یعنی: برای امرا، حتی اگر برده‌ای به امارت شما یا به ولایت شما رسید، یعنی کمترین مردم امیر شما شد از بیم برانگیخته شدن فتنه از طاعت او سر برنتابید و اطاعتش کنید، زیرا هریک از شما که زنده بماند اختلاف بسیاری را خواهد دید. سپس راه برون رفت از این اختلاف را به آنان نشان داد، و آن تمسک به سنت او و سنت خلفای راشدین هدایت یافتۀ پس از او، یعنی ابوبکر صدیق، و عمر بن الخطاب، و عثمان بن عفان، و علی بن ابی طالب رضی الله عنهم، و گرفتن آن با دندان‌های آسیاب است که منظور از این مثال، جدیت در لزوم سنت و تمسک به آن است، و آنان را از امور نوپیدای تازه ساخته در دین برحذر داشت، زیرا هر بدعتی گمراهی است.

http://www.sunnah.global/hadeeth/prs/show/66529